

Nieuwjaarstoespraak 2021 4 januari 2020 op de brug voor het Gouvernement aan de Maas

Beste Limburgers,

Normaal zou ik nu hier achter mij binnen staan, in een overvolle zaal, met elkaar 'handen en drie kussen gevende' mensen...

Normaal zou ik dan proberen hun aandacht te vangen met de 'Geschiedenisquiz van de Gouverneur', waarmee ik traditioneel mijn nieuwjaarstoespraak begin...

Nadat ik uiteraard iedereen – ook heel normaal - een Gelukkig Nieuwjaar gewenst zou hebben in goede gezondheid...

...in goede gezondheid ...

... wie had vorig jaar kunnen raden dat zo'n rotvirus ons zo zou ontregelen, en zou maken dat ik hier nu moederziel alleen sta...

Nee, dit is niet normaal....

Al heeft dit ook wel iets symbolisch... staande op de brug over de Maas, die ons van oudsher bindt; in het licht van al die vuurtjes ...

Voor mij is dit een decor dat staat voor de 'verlichting en verbinding' die we nodig hebben

om hier doorheen te komen;

om er samen beter van te worden;

en om niet automatisch terug te vallen in het oude normaal.

Natuurlijk: het huidige normaal is zwaar.

Zwaar en verdrietig, vanwege het grote verlies van dierbaren, of van je gezondheid, je baan, je inkomen, je zaak...

Zwaar en uitputtend, vanwege de enorme en aanhoudende druk op de schouders van iedereen in de zorg, maar ook voor de politie, boa's, burgemeesters en zo vele anderen, die zo veel extra's voor hun kiezen kregen en krijgen;

en natuurlijk zwaar en teleurstellend voor iedereen die zo had toegeleefd naar die schoolmusical, het eindexamengala, dat huwelijksfeest, die sportwedstrijd, dat unieke optreden... alles wat nu niet kon doorgaan...

Bovendien raakte het ons als mens zo diep:

Elkaar geen hand meer mogen geven; geen zoenen, geen knuffels...

Het stilvallen van ons verenigings-, uitgaans- en spiritueel leven....

Het afgesneden raken van familie en vrienden, ook door gesloten grenzen...

Corona sloeg kortom het licht uit ons leven, dwong ons tot stilstand...

Al vond ik dat laatste – die stilstand van onze drukke wereld en levens – niet altijd zo slecht.

Het wierp ons ook weer terug op onszelf en onze naasten;

we vonden het vaak ook fijn om er weer voor elkaar te zijn...

Het bracht ons ook een hoop warmhartigheid;

we waren er ook voor wie nu dreigde te verpieteren...

En het dreef ons tot opruimen en opknappen van onze huizen...

Ook ik kreeg thuis de opdracht om eens door mijn 'rommel' te gaan: de vraag te stellen: wat wil ik nou echt bewaren, en wat kan weg om ruimte te maken...

En als wij van onze huizen een 'beter thuis' maken, dan kunnen wij dat óók voor Limburg doen. Van ons Limburg een beter thuis maken voor iedereen...

Daarom vroeg ik tien bijzondere Limburgers – onder leiding van universiteitsbaas Rianne Letschert – hun licht te laten schijnen over het Limburg van nu en straks:

wat moeten we bewaren;

wat kan weg,

wat moet beter,

en waar moeten we ruimte voor maken...

En wat bleek: ook het oude normaal van vóór corona was soms al zwaar.

Nee, niet voor wie een goede baan heeft, een mooi huis, een auto voor de deur, en vakanties naar verre oorden. Maar wél voor wie het veel minder goed heeft getroffen.

En ook onze aarde en ons klimaat begonnen meer en meer te zuchten en te steunen onder alles wat wij willen...

Dus het kan beter. Het moet beter. Vandaar dat die tien ons allen aansporen nu kansen te grijpen voor een beter normaal, een beter Limburg.

Een beter Limburg
met een circulaire economie die meer draait om mens, dier en planeet...
Een beter Limburg,
dat ruimte biedt voor zingeving;
minder ongelijkheid;
een betere balans tussen werk en privé;
meer bewegen, gezonder eten
én een groter zelfvertrouwen.

Want het goede nieuws is: we hoeven niet vanaf nul te beginnen.
Vóór corona zat onze economie al aardig in de lift;
was onze werkeloosheid al historisch laag;
begonnen we al jongeren een betere start te geven met bijvoorbeeld de Gezonde Basisschool van de Toekomst;
en creëerden we al campussen voor het uitvinden van een betere toekomst.

Maar een echt betere toekomst vraagt om meer dan knappe koppen.
Het vraagt ook om behendige handen;
geloof in onze eigen kracht;
en een grote wil om het samen te doen.

En dan bedoel ik ook écht samen; hoe verschillend we misschien ook zijn, denken of in het leven staan. Waarbij – zoals ook onze koning zei – ook de zachte stemmen het verdienen om gehoord te worden.

Zeker nu we als gemeenschappelijk doel hebben de ellende van 2020 achter ons te laten, zie ik ons graag over alle mogelijke 'grenzen, schotten en tegenstellingen' heen de hand reiken. Omdat juist uit nieuwe, verrassende ontmoetingen, nieuwe verrassende ideeën kunnen ontstaan. Precies die ideeën die we nodig hebben om nu elkaars leven te gaan verlichten. Om Limburg te verlichten.

We staan samen op een kruispunt.
Gaan we terug naar het oude normaal
of vooruit naar een beter normaal, een betere toekomst?

Het is voor die betere toekomst waarvoor ik vandaag de vonk wil ontsteken. Al heeft corona ons nu nog flink bij de kladden, ik wil u - ik wil jou - vandaag méér vragen dan nog even vol te houden.

Ik wil óók vragen om vooruit te kijken; vooruit te denken; vooruit te werken. Ofwel: wat gaat uw of jouw aandeel zijn in het zorgen dat het licht aan het eind van de tunnel straks over alles en iedereen in Limburg gaat schijnen?

Want hoe zeer we nu nog gebukt gaan onder deze tweede golf, we komen hier doorheen.

We hebben nu immers het vaccin als uitweg naar een bestaan waarin we weer samen kunnen verkeren;
ondernemers weer kunnen ondernemen;
en ons leven weer 'sjeu' krijgt,
veer weer vaan Eijsden tot de Mookerhei kinne zinge, springe en danse. Tot veer weer allemaol – joonk en aaaid - same bijein kinne zien.

Ofwel: die 'prik' neem je straks niet alleen voor jezelf, maar voor iedereen.

U, jij mag zelf beslissen.

Al helpt het misschien om bij jezelf te denken 'ach voor die verre vakanties naar Thailand, Mexico of Zuid-Afrika haalde ik ook prikken, laat ik deze dan zetten om hier in Limburg weer lekker de deur uit te kunnen.

Daan kinne veer jammers allemaol weer op safari door eus sjoen provincie. Of naor 't boeteland dat altied nog zoe kort neve us is blieve ligke..

Hoe dan ook, beste Limburgers, ik reken op u - op jou - dat ik hier volgend jaar niet meer in mijn eentje hoef te staan, maar

gewoon weer binnen in een bomvolle zaal, waar we elkaar weer handen en zoenen geven,
en ik wellicht geen quiz meer over ons verleden maar over onze betere toekomst zal spelen,
nadat ik uiteraard iedereen een gelukkig nieuwjaar heb gewenst in goede gezondheid.

Maar voor dit jaar wens ik ons allen nog veel meer:
een Gelukkig, Zalig en echt heel Gezond Nieuwjaar,
waarin we samen bouwen aan een betere toekomst.
veur us allemaol in eus nog sjoener en beter Limburg!

Op een echt verlicht Limburg

hef ik graag samen met iedereen thuis het glas. Na ons volkslied, waar u thuis gerust
mee mag zingen....